

Proiectul Institutului de Studii Sud-Est Europene ERC Advanced Grant 883219 – TYPARABIC la inaugurare

Joi 1 iulie 2021 începe implementarea proiectului TYPARABIC, *Early Arabic printing for the Arab Christians. Cultural transfers between Eastern Europe and the Ottoman Near-East in the 18th century*, pentru care Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române (ISSEE) a obținut în 2020, în cadrul programului Horizon 2020 al Consiliului European pentru Cercetare, primul ERC Advanced Grant câștigat de o instituție de cercetare din România. Proiectul este coordonat de dr. habil. Ioana Feodorov, în calitate de Principal Investigator (PI).

Proiectul va fi realizat în perioada 2021-2026 de o echipă formată din 12 cercetători din România și alte șase țări. Membrii echipei de bază (*Core Team*) sunt cercetători ai tiparului, ai literaturii arabe creștine, ai istoriei Bisericii orientale, ai limbii și artei bisericești proprii arabilor creștinii din Siria, Liban și Țara Sfântă, ai relațiilor dintre Bisericele ortodoxe din Țările Române, Ucraina, Rusia cu cele răsăritene. Celor trei colegi din Institutul de Studii Sud-Est Europene – Mihai Țipău, Radu Dipratu și Oana Iacubovschi – li se alătură Pr. arhim. Policarp Chițulescu, directorul Bibliotecii Sfântului Sinod al B.O.R., cunoscut expert în carte veche și tipar, și șase cercetători străini din Franța, Liban, Ucraina, Turcia, Israel și SUA.

Proiectul își propune studierea contextului istoric și a consecințelor tipăririi în limba arabă în secolul al XVIII-lea, în provinciile otomane din Răsăritul Mediteranei, pentru arabii creștini de rit bizantin și cei catolici. În cei cinci ani alocați proiectului, va fi realizată o cercetare aprofundată a legăturilor dintre Țările Române și creștinii arabofoni din Imperiul Otoman, cu accent pe progresul social pe care l-a adus în Orientul Apropiat cultura tiparului, la care românii au contribuit în mod esențial, și pe rolul tiparului în păstrarea tradiției creștine și pătrunderea în cult a limbii arabe, fenomen contemporan cu pătrunderea limbii române în cărțile bisericești din ținuturile românești.

Cercetarea vizează transferul de tehnologie a tiparului din Țara Românească și Moldova către ținuturile orientale guvernate de Poarta Otomană, în beneficiul creștinilor arabofoni.

Va fi realizat un repertoriu descriptiv și sistematic al cărților arabe tipărite între 1701 și 1800 în Țările Române, Liban, Siria și ținuturile învecinate.

Echipa cuprinde cunoscători ai unui mare număr de limbi necesare pentru desfășurarea proiectului: română, arabă, greacă, ucraineană, rusă, engleză, franceză și turcă.

Proiectul are o componentă majoră de cercetare în biblioteci și colecții din străinătate, atât în Europa occidentală, Liban, Siria, la Ierusalim și Alexandria, cât și în biblioteci mănăstirești din țările arabe.

Toate publicațiile vor fi difuzate în Open Acces, potrivit cerințelor ERC, de al cărei grant beneficiaza proiectul TYPARABIC.